

جایزه گلشیری و نحسی سیزده!

تاریخ درج : شنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۸
شماره روزنامه: سنگ اصفهان به مدرسه می رود

معصومه یزدانی پور

سال ۱۳۷۸ بود که جرعه کار زده شد، درست زمانی که کتاب‌های سال معرفی شدند و در فهرست برندگان، همچون سال‌های گذشته، خبری از ادبیات داستانی معاصر ایران نبود. پس هوشنگ گلشیری، بیش از پیش مصمم شد تا جایزه مستقلی را در زمینه ادبیات داستانی برپا کند. ایده‌اش را پروراند و مذاکراتی برای جلب همکاری انجام داد. در پی انتخاب نامی برای جایزه‌اش بود که بیماری امانش نداد. گلشیری رفت اما نقشه‌اش برجا ماند. هفت روز پس از درگذشتش، فرزانه طاهری، همسر او و چند دوست دیگر، عهد بستند آخرین راه آقای نویسنده را ادامه دهند، راهی پر فراز و نشیب که پیمودنش از آنچه تصور می‌کردند، دشوارتر بود. یک سال بعد، بنیاد گلشیری به دست فرزانه طاهری، علی اشرف درویشیان، محمود دولت‌آبادی و بهمن فرمان‌آرا تاسیس شد و سال ۱۳۸۰، اولین دوره از جایزه ادبی هوشنگ گلشیری را برگزار کرد. داوران که از سوی هیئت‌مدیره و با مشورت هیئت امنای بنیاد انتخاب شده بودند، در چهار بخش اصلی به داوری آثار پرداختند: «بهترین رمان»، «بهترین مجموعه داستان»، «بهترین رمان اول»، «بهترین مجموعه داستان اول» و در نهایت، به آثار برگزیده، جوایز بنیاد که شامل تندیس، لوح تقدیر و جایزه نقدی که از پانصد هزار تومان تا یک میلیون بود، تقدیم شد. در اولین دوره از این جایزه، کتاب «درخت انجیر معابد» اثر احمد محمود، به عنوان بهترین رمان شناخته شد و از کتاب «تمام زمستان مرا گرم کن»، نوشته علی خدایی نیز به عنوان بهترین مجموعه داستان تقدیر به عمل آمد. همچنین، در بخش‌های بهترین رمان اول و بهترین مجموعه داستان اول که داوران، به بررسی آثار آن دسته از نویسندگان می‌پرداختند که برای اولین بار اثری از خود چاپ کرده بودند، کتاب‌های «انگار گفته بودی لیلی» از سپیده شاملو و «در گریز گم می‌شویم»، اثر محمد آصف سلطان‌زاده برگزیده شدند. علاوه بر این چهار بخش اصلی، جایزه گلشیری آن دسته از تک‌داستان‌هایی را هم که ویژگی‌های خاص و درخشانی داشتند، مشخص و معرفی می‌کرد. به طوری که در اولین دوره از جایزه، ده داستان کوتاه از نویسندگان مختلف، برگزیده و در مجموعه‌ای با نام «نقش»، به چاپ رسیدند. هرچند این رویه در سال‌های بعد هم تکرار شد و تداوم آن، بر ارزش این جایزه ادبی افزود، لکن فراز و نشیب‌های راه، بیش از این اجازه پیشروی ندادند. اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۳ بود که مراسم اهدای جوایز در منزل فرزانه طاهری و هوشنگ گلشیری برگزار شد، اتفاقی غیرمعمول که به همراه صحبت‌های طاهری، خبر از روزهای پایانی عمر این جایزه می‌دادند: «پس از آنکه از جاهای مختلف برای برگزاری مراسم عمومی این جایزه جواب رد شنیدیم، تصمیم گرفتیم مراسم به همین صورت و به شکل خصوصی‌تری برگزار شود.» تابستان همان سال هم بود که بنیاد هوشنگ گلشیری، آخرین بیانیه‌های مربوط به جایزه ادبی را منتشر کرد و مهر تاییدی زد بر تمام حرف و حدیث‌ها؛ دفتر «جایزه ادبی گلشیری»، به خاطر کمبود منابع و نیروی انسانی به پایان رسید و حکایتش به همراه پرسش‌های بسیار باقی ماند؛ آیا دست تنها ماندن حلقه اصلی برگزارکنندگان، دلیل اصلی این اتفاق بود؟ زمانی که موانع موجود بر سر راه این جایزه ارزشمند را مورد بررسی قرار می‌دهیم، با عوامل مختلفی روبه‌رو می‌شویم که بی‌شک اصلی‌ترین آن، همانی است که در متن بیانیه بنیاد مورد اشاره قرار گرفته است و سایر نویسندگان نیز آن را تایید کرده‌اند، به طوری که از علی خدایی، برگزیده اولین دوره جایزه ادبی گلشیری نقل شده است: «ایده‌آل این بود که جایزه‌ای که به نام گلشیری برپا شده، کم‌نقص برگزار شود و تصور این است که خانم طاهری برای این کار خیلی تنها بودند.» در کنار کمبودها، حواشی نیز از دیگر عواملی بودند که جایزه گلشیری را با چالش روبه‌رو می‌کردند، حاشیه‌هایی که

دریافت روزنامه امروز

ویژه نامه ها

اشتراک الکترونیکی

ایمیل خود را وارد کنید.

Q Am 6 P

عبارت داخل تصویر بالا را وارد نمایید.*

ثبت

شماره‌های پیشین

۱۳۹۸/۰۲/۱۵

بایگانی

روزنامه ویژه نامه

سال -

ماه -

روز -

مشاهده

گاه به دست افرادی ساخته می‌شد که در پی سهم‌خواهی بودند و گاه توسط کسانی که با عقاید هوشنگ گلشیری، سر دشمنی داشتند. در این میان، برخی هم دسته‌سومی را دلیل اصلی حاشیه‌ها می‌خواندند: نویسندگان جوانی که به قول «رضا شکراللهی» با آدرس غلط دادن، می‌خواستند تقصیر تعطیلی این جایزه را گردن دیگری بیندازند: «داستان‌نویس‌هایی هستند که جوایز ادبی برایشان مثل دیگ آشی است که حتما باید برای کتاب خود آنها بجوشد! و اگر غیر از این باشد به خاموش شدنش راضی‌ترند. از فشارها و این قبیل داستان‌نویس‌ها، یکی جایزه را خسته کرد و دیگری آن را کشت. این را گفتم تا دوست‌داران ادبیات مستقل خیلی هم گرفتار آدرس‌های غلط نشوند!» علاوه بر این موارد، کیفیت داستان‌هایی هم که مورد داوری قرار می‌گرفتند، حکایت دیگری داشت! نامزدهای جایزه، آن‌گونه که شایسته تقدیر بنیاد گلشیری باشند، نبودند و ممیزی نیز بر این جریان اثر منفی خود را گذاشته بود. به‌طوری که در سال 1387، تنها نامزدهای بخش داستان کوتاه و داستان کوتاه اول معرفی شدند و هنگام اعلام نتایج نهایی، داوران بیانیه‌ای در واکنش به ممیزی ادبیات داستانی خواندند. بعد از آن نیز، جایزه ادبی گلشیری در پنج دوره از شش سال آخر عمر خود، تنها در دو بخش از چهار بخش اصلی، برگزیدگانش را معرفی کرد تا نهایت، در سیزدهمین سال از عمر خود، از ادامه راه دست کشید، گویی که نحسی سیزده، دامن جایزه ادبی گلشیری را هم گرفته بود.

url : <http://www.isfahanziba.ir/node/94193>

دیدگاه جدیدی بگذارید

اصفهان زیبا را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید

تلفن: ۲۱۸۱۸۲

پیامک: 8182

فکس: ۲۲۱۹۰۷۰

صاحب امتیاز: شرکت پیام اصفهان زیبا

مدیر مسوول: دکتر قدرت‌اله نوروزی

مدیرعامل و سردبیر: امیر طاهری

نشانی: اصفهان - میدان امام حسین (ع) - خیابان طالقانی - مقابل ارگ جهان نما

اصفهان زیبا

طراحی و پیاده‌سازی: دبتا پردازش سپانو